

Asia: VN/3920/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön täydennyskoulutuksesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen laadun edellytyksistä (1 §)

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ammattitaitoa ja osaamista edellytyksenä vaikuttavalle ja laadukkaalle toiminnalle. Ammattitaitoa ja osaamista ylläpitävällä sekä kehittäväällä täydennyskoulutuksella voidaan edistää henkilöstön jatkuvaa ammatillista kehittymistä sekä turvata liiton edustamien sairausryhmien vaatimaa erityisosaamista ja vaikuttavaa hoitoa sairastaville.

Kuten perustelumuistiossa todetaan, täydennyskoulutusta koskeva sääntely on aiemmin ollut pirstaleista. Tämä on voinut vaikuttaa myös täydennyskoulutuksen laadun edellytyksiin. Allergia-, iho- ja astmaliitto toteaa, että täydennyskoulutuksen suunnitelmallisuus sekä henkilöstö- mutta myös yksilötasolla on tärkein osa täydennyskoulutuksen laadun edellytyksiä. Allergia-, iho- ja astmaliitto uskoo, että ammattiryhmä- sekä toimialakohtainen täydennyskoulutussuunnitelma mahdollistaa henkilöstölle laadukkaampaa ja vaikuttavampaa täydennyskoulutusta.

2. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen määrästä (2 §)

Allergia-, iho- ja astmaliitto toteaa, että asetusta ei anna riittävän selkeää määritelmää täydennyskoulutuksen määrästä. Tämä voi asettaa jatkossa henkilöstön eriarvoiseen asemaan. Liitto esittää, että täydennyskoulutuksen määrää koskevaa asetusta tarkennettaisiin sekä täydennyskoulutuksen määritelmää selkeytettäisiin, jotta eri ammattiryhmien täydennyskoulutusmäärä olisi yhdenmukaisemmin arvioitavissa yksilö- ja tilannekohtaisuus huomioiden.

3. Lausunnonantajan näkemykset täydennyskoulutuksen arvioinnista ja seurannasta (3 §)

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää täydennyskoulutuksen arviointia ja seurantaa tärkeänä ja luontevana osana suunnitelmallista täydennyskoulutusta. Ilman strukturoitua seurantaa ja arviointia hyvinvointialue tai sosiaali- ja terveydenhuollon yksityinen toimija ei voi varmistua siitä, että henkilökunnalla on tarvittava tietotaito ja osaaminen.

4. Lausunnonantajan näkemykset asetuksen voimaantulosta (4 §)

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää asetuksen voimaantuloa ehdotetulla aikataululla perusteltuna.

5. Onko asetuksen olennaisia vaikutuksia arvioitu riittävästi? Mitä muita olennaisia vaikutuksia asetuksella voidaan arvioida olevan?

Asetuksen voimaantulon aikataulu voi aiheuttaa haasteita hyvinvointialueille, joiden toiminta ei ehkä ole vielä täysin vakiintunut.

6. Muita yleisiä huomioita ehdotuksesta?

Allergia-, iho- ja astmaliitto pitää asetusta tärkeänä sillä asetusta velvoittaa hyvinvointialueita sekä sosiaali- ja terveysalan yksityisiä toimijoita suunnittelemaan, seuraamaan ja arvioimaan henkilöstön täydennyskoulutuksen vaikuttavuutta. Liiton omassa kyselyssä terveydenhuollon ammattilaisille (n=139) keväällä 2023 nousi esille terveydenhuollon henkilöstön kokema astmaan liittyvän koulutuksen puute. 44 prosenttia vastaajista arvioi tarvitsevansa lisäkoulutusta astman eri hoitovaihtoehtoja. Toivomme, että asetuksen myötä täydennyskoulutuksen suunnitelmallisuus, täydennyskoulutuksen vaikuttavuuden seuranta ja arviointi vaikuttavat siihen, että pitkäaikaissairaita kohtaavat sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset kokevat omaavansa tarvittavan tietotaidon näistä sairauksista ja sairauksien vaikutuksista sairastavien arkeen ja elämänlaatuun.

Ijäs Katariina
Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry